

Vi har valgt å bo på Jøa for en grunn

Da vi i 2023 valgte å flytte vår familie på fire – nå fem – til Jøa, så var vi innforstått med at kullstørrelsene her er små. Likevel veide alle de andre aspektene ved å bo på denne øya opp for det som i høringsnotatet fra kommunen kalles “faglig bredde og sosial robusthet”, (uten at høringsnotatet viser til noen data som underbygger at større miljøer bidrar til nettopp dette). Vi som har valgt denne fine øya som det stedet vi vil at barna våre skal vokse opp, har valgt det nettopp fordi forholdene er små. Fordi barna finner nærhet, blir sett og kjent i et trygt samfunn der alle kjenner alle. På vfb.no og barnevakten.no, blant annet, står det at risikoen for mobbing blir mindre når foreldrene kjenner hverandre og barna kjenner familiene til klassekameratene sine: “Det er viktig at barna vet at de voksne kjenner hverandre og snakker sammen” (<https://www.barnevakten.no/kids-and-media/forebygge-nettmobbing/>) og “Når foreldrene kjenner hverandre blir risikoen for barna større [hvis de mobber]” (<https://vfb.no/rad-og-tips/arkiv/hvordan-kan-foreldre-forebygge-mot-mobbing/>). Dette er noe vi vil miste dersom ungdommene går på skole i Namsos, i et miljø vi foreldre selv ikke er en del av, noe som vil kunne skape utrygghet i skolehverdagen.

Ungdommene – og vi voksne – på Jøa lever tett på naturen, tett på landbruk og med en forståelse av hvordan liv, mat og næring henger sammen. Barna våre spiser egg fra naboens høns. Kjøttet vi har til middag kan fort være fra dyr som har levd hele livet her på øya sammen med oss, eller fra fisken i havet utenfor stuevinduet. Her får man en forståelse av sammenhenger.

Jeg er selv oppvokst i, utflytta fra og heimflytta til det som ikke uten grunn kalles Landet i eventyret. Ikke la det bli et mareritt. Fire timer på buss fem dager i uka er et mareritt. For barna våre som må slite gjennom tretthet, kvalme og utbrenthet 20 timer i uka (det tilsvarer litt over en 50% stilling!), og for oss foreldre som ikke får tilbringe dyrebare tid med barna våre, og som må se på at barna våre sliter i et system og i en struktur som ikke fungerer. Og ikke minst for det levende, herlige, ærlige og dyrebare Jøa-samfunnet vårt. Mister vi ungdommene her på Jøa, så mister øya vår pulsen. Et levende samfunn er avhengig av alle dets deler, og ungdommene våre er en særdeles viktig del.

De yngre barna har noen å se opp til, noen de er trygge på som kjenner dem. Ungdommene er med som trygge hjelpeledere på aktiviteter for de yngre, og vi som har som jobb å holde arrangementer for barn og unge er avhengige av energiske ungdommer som gjerne stiller opp, både som deltakere og som hjelpeledere. Vi voksne har også noen å lære av – en ung gnist å bli inspirert av.

Samfunnet vårt trenger ungdommene våre – i korps og kor, i lag og foreninger som en dag trenger arvtakere, ildsjeler som skal drive dem videre. Gårder og andre lokalbedrifter trenger ung arbeidskraft, -vilje og innsikt. De eldre trenger livsgleden som de yngre sprer rundt seg ved å bare være, og som de i enda større grad sprer med ulike kulturelle uttrykk og talenter som de får god mulighet til å utvikle og bidra med her på Jøa.

Jeg vet selv hvor livsviktig det er å få mulighetene og de trygge rammene til å utfolde seg, midt i læringa, både innen kultur, idrett og ikke minst sosialt. For her på øya vår har vi det trygt. Hver gang jeg kom hjem etter jeg flytta ut, så følte det trygt å komme tilbake. Og det er nok den viktigste årsaken til at vi valgte å flytte familien vår hit – fra USA, over det store havet,

med to barn og en katt på slep – for å leve i tryggheten i en verden som oppleves så altfor utrygg for tida.

Det er uaktuelt å sende ungdomsskolebarna våre til Namsos. De hører til her i tryggheten. Muligheter for såkalt “sosial robusthet” kommer i fleng senere i livet. Ikke framskynd det. La barna få være barna våre så lenge som mulig. Og la dem slippe å tilbringe tre lange og viktige ungdomsskoleår utslitte, kvalme og utrygge på en buss.

Mvh

Anne Mette Zawierucha, trebarnsmor, menighetspedagog og stolt Jøbygg